

Zasady prowadzenia działań ratowniczych i pomocowych podczas wystąpienia trąb powietrznych, huraganów i obfitych opadów deszczu – aspekty praktyczne

Trąby powietrzne, huragany i obfite opady deszczu

Klęska żywiołowa - katastrofa naturalna lub awaria techniczna, której skutki zagrażają życiu lub zdrowiu dużej liczby osób, mieniu w wielkich rozmiarach albo środowisku na znacznych obszarach, a pomoc i ochrona mogą być skutecznie podjęte tylko przy zastosowaniu nadzwyczajnych środków, we współdziałaniu różnych organów i instytucji oraz specjalistycznych służb i formacji działających pod jednolitym kierownictwem.

Stan klęski żywiołowej może być wprowadzony na obszarze, na którym wystąpiła klęska żywiołowa, a także na obszarze, na którym wystąpiły lub mogą wystąpić skutki tej klęski.

Zarządzanie kryzysowe – to działalność organów administracji publicznej będąca elementem kierowania bezpieczeństwem narodowym, która polega na:

- zapobieganiu sytuacjom kryzysowym,
- przygotowaniu do przejmowania nad nimi kontroli w drodze zaplanowanych działań,
- **reagowaniu** w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych – trąb powietrznych, huraganów i obfitych opadów deszczu,
- odtwarzaniu infrastruktury lub przywracaniu jej pierwotnego charakteru.

Reagowanie – działania ratownicze

- polega na podejmowaniu działań w celu udzielania pomocy poszkodowanym,
- zahamowaniu rozwoju występujących zagrożeń,
- ograniczeniu strat i zniszczeń.

Wszystkie te przedsięwzięcia powinny mieć odniesienie w uprzednio opracowanych planach

(Ust. O samorządach 31 b).

Kierowanie działaniami

W czasie stanu klęski żywiołowej działaniami prowadzonymi w celu zapobieżenia skutkom klęski żywiołowej lub ich usunięcia kierują:

- 1) wójt (burmistrz, prezydent miasta) - jeżeli stan klęski żywiołowej wprowadzono tylko na obszarze gminy,
- 2) starosta - jeżeli stan klęski żywiołowej wprowadzono na obszarze więcej niż jednej gminy wchodzącej w skład powiatu,
- 3) wojewoda - jeżeli stan klęski żywiołowej wprowadzono na obszarze więcej niż jednego powiatu wchodzącego w skład województwa,
- 4) minister właściwy do spraw wewnętrznych - jeżeli stan klęski żywiołowej wprowadzono na obszarze więcej niż jednego województwa.

Art. 8 Ust. O stanie klęski żywioł.

Główne przedsięwzięcia

- ostrzeganie i alarmowanie ludności,
- ewakuacja ludzi, zwierząt i mienia,
- ochrona pozostawionego mienia na terenach zniszczonych,
- zapewnienie zastępczych miejsc pobytu,
- wypompowanie wody z zalanych obszarów lub obiektów,
- zapewnienie dostaw wody pitnej, lekarstw, żywności, środków higieny, zabezpieczenie przeciwepidemiologiczne,
- zapewnienie pasz dla zwierząt gospodarskich,
- materiały do zabezpieczenia uszkodzonych budynków,
- zapewnienie energii elektrycznej, (np. szpitale), paliwa.

Ostrzeganie i alarmowanie ludności

Art. 34 Ust. prawo prasowe

Redaktor naczelny jest obowiązany opublikować nieodpłatnie komunikat przekazywanych przez organy administracji rządowej i samorządu terytorialnego w zakresie sytuacji kryzysowych, o których mowa w ustawie z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. Nr89, poz. 590).

Rozpoznawanie zagrożeń, ocena sytuacji i skali zagrożenia

- Operacyjne rozpoznanie terenu działań,
- znajomość warunków dojazdu,
- znajomość ukształtowania terenu,
- Znajomość miejsc stwarzających szczególne utrudnienia lub korzystne warunki do prowadzenia działań,

Operacyjne, pośrednie rozpoznanie terenu wynika m.in. z:

- planów obrony, planów operacyjno –ratowniczych, -ćwiczeń,
- gromadzenia danych operacyjnych o terenie i obiektach

Bezpośrednie rozpoznanie prowadzone podczas działań pozwala ustalić wiele aspektów aktualnej sytuacji i zagrożeń, powinno być procesem ciągłym.

Wypracowanie zamiaru taktycznego w działaniach interwencyjnych

Wypracowanie zamiaru taktycznego i decyzji może odbywać się w drodze samodzielnej pracy kierującego działaniem ratowniczym lub przy współpracy:

- -grupy operacyjnej,
- -specjalistów z różnych dziedzin ratownictwa,
- -sztabu akcji,
- -zespołu reagowania kryzysowego,

Przydatne elementy:

- -szczegółowe i sprawdzone procedury postępowania,
- -dokumentacja operacyjna,
- -plany ratownicze

Prognozowanie rozwoju sytuacji

Prognozowanie odbywa się głównie w oparciu o:

- -prognozy i scenariusze przewidziane w planach i sposobach postępowania,
- -rozpoznanie bezpośrednie,
- -doświadczenie uczestników działań ratowniczych,
- -narzędzia do prognozowania (np. modele matematyczne, programy komputerowe),
- -mapy, w tym mapy cyfrowe,
- -wiedzę pracowników i kadry kierowniczej zakładów, instytucji i przedsiębiorstw,

Prognozowanie ma na celu:

- -właściwe wypracowanie zamiaru taktycznego i decyzji KDR oraz określenie priorytetowych działań,
- -właściwe określenie niezbędnych sił i środków,
- -optymalne reagowanie na zmiany sytuacji,
- -minimalizację ryzyka wypadków,

Organizacja ratownictwa obejmuje w szczególności:

- analizowanie katastrof naturalnych
- poszukiwanie, uwalnianie i ewakuacja poszkodowanych i zagrożonych ludzi oraz zwierząt w zależności od rodzaju i miejsca zdarzenia,
- torowanie dostępu do osób uwięzionych przez zwały gruzu i przegrody budowlane, w wykopach, studniach, wrakach pojazdów itp.
- ratowanie życia ludzi i zwierząt zagrożonych awarią techniczną,
- oznakowanie i wydzielenie strefy bezpośrednich działań ratowniczych oraz stref zagrożenia,
- przewietrzanie lub wentylowanie stref zagrożenia oraz stref bezpośrednich działań ratowniczych,
- oświetlenie oraz zabezpieczenie miejsca zdarzenia przed osobami postronnymi,
- wykonywanie dojazdów do poszkodowanych lub zagrożonych ludzi i zwierząt,
- usuwanie przeszkód naturalnych i sztucznych utrudniających niesienie pomocy poszkodowanym lub zagrożonym ludziom oraz ratowanie środowiska,
- wypompowywanie, obwałowywanie lub uszczelnianie miejsc wycieku substancji stwarzającej zagrożenie.

Organizacja niezbędnych form pomocy dla ludności

ZAPEWNIENIE

- -zastępczych miejsc zakwaterowania,
- -pomocy medycznej, wsparcia psychologicznego,
- -żywności i wody do celów spożywczych i sanitarnych,
- -odzieży,
- -koców,
- -materiałów do zabezpieczenia uszkodzonych budynków,
- -pasz dla zwierząt gospodarskich,

Zabezpieczenie medyczne i logistyczne

- Zabezpieczenie medyczne działań ratowniczych poprzez zapewnienie możliwości natychmiastowego udzielenia pomocy medycznej.
- Zapewnienie niezbędnych badań i szczepień ochronnych oraz zaopatrzenia w leki.
- Zapewnienie wystarczającego zaopatrzenia podmiotów prowadzących działania w:
 - paliwa i smary,
 - części zmienne,
- Zapewnienie możliwości niezwłocznego dokonywania napraw sprzętu technicznego.
- Zapewnienie właściwych warunków socjalno –bytowych i sanitarnych oraz wyżywienia dla uczestników działań.

Odbudowa

1. Ocena zniszczeń, uszkodzeń i strat.
2. Opracowanie raportu odbudowy (planowanie działań, harmonogramu, środków).
3. Przydzielanie zadań w zakresie odbudowy.
4. Koordynacja pomocy humanitarnej.
5. Przywracanie funkcjonowania infrastruktury komunalnej i przemysłowej oraz obiektów o szczególnym znaczeniu.
6. Przywracanie możliwości wykorzystywania budynków mieszkalnych.
7. Przywracanie normalnego funkcjonowania administracji.
8. Przywracanie pełnej zdolności reagowania podmiotów ratowniczych.
9. Analiza działań i podejmowanie przedsięwzięć zapewniających wzrost skuteczności reagowania.

Ochrona pozostawionego mienia na terenach zalanych

Należy zadbać o prowadzenie patroli przez służby porządkowe oraz wprowadzić zakaz poruszania się po obszarze klęski przez osoby postronne.

Dziękuję za uwagę